

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 25 stycznia 2012 r.

Sąd Najwyższy - Izba Karna w Warszawie

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia SN Jerzy Gubba

Sędziowie SN: Piotr Hofmański (sprawozdawca)

 Roman Sądej

na posiedzeniu

w sprawie **W. O.**

po rozpoznaniu wniosku obrońcy skazanego o wznowienie postępowania karnego zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z 6 grudnia 2005 r., utrzymującym w mocy – w zakresie skazania oskarżonego za przestępstwo określone w art. 148 § 2 k.k. – wyrok Sądu Okręgowego z 21 marca 2005 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić wniosek o wznowienie postępowania;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata A. K., Kancelaria adwokacka w W. kwotę 442.80 PLN (słownie: czterysta czterdzieści dwa złote i 80/100), w tym 23 % podatku VAT, za sporządzenie i podpisanie wniosku o wznowienie postępowania;**
- 3. zwolnić skazanego od ponoszenia kosztów postępowania w przedmiocie wznowienia postępowania.**

U Z A S A D N I E N I E

Obrońca skazanego W. O. złożył wniosek o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego z dnia 6 grudnia 2005 r., w której W. O. skazany został za przestępstwo określone w art. 148 § 2 pkt 4 k.k. Jako podstawę wznowienia wskazano przepis art. 540 § 2 w związku z art. 542 § 1 k.p.k. Domagano się w nim uchylenia, na podstawie art. 547 § 2 k.p.k. wyroku Sądu Apelacyjnego oraz poprzedzającego go wyroku Sądu Okręgowego z dnia 21 marca 2005 r. w części dotyczącej skazania W. O. za przestępstwo określone w art. 148 § 2 pkt 4 k.k. i przekazania sprawy w tym zakresie Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w pierwszej instancji. W uzasadnieniu wniosku obrońca wskazał, że na skutek wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r., sygn. P 11/08, za niezgodny z art. 118 ust. 1 i art. 119 ust. 1 i 2 Konstytucji RP uznany został art. 1 pkt 15 ustawy z 27 lipca 2005 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny, ustawy – Kodeks postępowania karnego i ustawy – Kodeks karny wykonawczy (Dz.U. Nr 163, poz. 1363), a w rezultacie z dniem wejścia w życie tej noweli został usunięty z porządku prawnego przepis art. 148 § 2 k.k. W sprawie W.O. wyrok Sądu pierwszej instancji, którym skazano go – między innymi – za przestępstwo określone w art. 148 § 2 pkt 4 k.k., utrzymany został w mocy już po wejściu w życie noweli z dnia 27 lipca 2005 r., co nastąpiło z dniem 26 września 2005 r.

Ustosunkowując się pisemnie do wniosku o wznowienie, Prokurator Prokuratury Generalnej wniósł o oddalenie wniosku wywodząc, że utrzymując w mocy wyrok Sadu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie, Sąd Apelacyjny nie zastosował przepisu znowelizowanego ustawą uznaną za sprzeczną z Konstytucją RP, albowiem – zgodnie z art. 4 § 1 k.k. - zastosował przepis art. 148 § 2 pkt 4 k.k. w brzmieniu poprzedzającym wejście w życie tej ustawy, a więc nie dotknięty niekonstytucyjnością.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Niewątpliwie brak precyzji w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r. powodował wiele trudności

interpretacyjnych, które jednak obecnie, dzięki konsekwentnemu stanowisku judykatury, zostały usunięte. I tak, nie ulega wątpliwości, że na podstawie art. 540 § 2 k.p.k. wznowieniu podlega postępowanie nie tylko wtedy, gdy podstawą skazania był przepis uznany za niezgodny z Konstytucją, ale także wtedy, gdy był to przepis znowelizowany niekonstytucyjną ustawą. Nie ulega wątpliwości także to, że na skutek uznania za naruszający Konstytucję RP przepis ustawy nowelizującej, utracił moc art. 148 § 2 k.k., który został niekonstytucyjnym przepisem znowelizowany i że na skutek tego nie doszło do „odżycia” przepisu w brzmieniu poprzedzającym niekonstytucyjną nowelizację. W tym sensie orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 kwietnia 2009 r. wywołało skutek *ex tunc*, co w realiach rozpoznawanej sprawy oznacza, że Sąd Apelacyjny nie mógłby zastosować art. 148 § 2 k.k. w brzmieniu nadanym mu nowelą z dnia 27 lipca 2005 r., albowiem w czasie gdy wyrokował, przepisu tego nie było w porządku prawnym.

W argumentacji, która wspiera wniosek obrońcy skazanego W. O. o wznowienie postępowania, pominięto jednak to, że Sąd Apelacyjny nie stosował art. 148 § 2 k.k. w brzmieniu nadanym mu przez niekonstytucyjną nowelę, albowiem w sprawie znajdował zastosowanie art. 4 § 1 k.k., zgodnie z którym, w sytuacji gdy w chwili orzekania obowiązuje inna ustawa niż w czasie popełnienia przestępstwa, sąd stosuje ustawę nową, chyba że poprzednio obowiązująca jest względniejsza dla sprawcy. Nie ulega przy tym wątpliwości, że art. 148 § 2 k.k. w brzmieniu poprzedzającym wejście w życie noweli z 27 lipca 2005 r. był dla sprawcy względniejszy niż w brzmieniu nadanym mu przez tę ustawę. W rezultacie, Sąd Apelacyjny nie stosował w sprawie przepisu znowelizowanego ustawą naruszającą Konstytucję RP, co wyklucza zaistnienie podstawy do wznowienia postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy dzieląc jednolite i niekwestionowane orzecznictwo najwyższej instancji sądowej w analogicznych sprawach (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2010 r., II

KO 116/00, R-OSNKW 2010, poz. 106, z 28 stycznia 2010 r., IV KO 139/09, R-OSNKW 2010, poz. 194, z 7 kwietnia 2010 r., IV KO 43/10, R-OSNKW 2010, poz. 684, 11 marca 2010 r., IV KO 19/10, R-OSNKW 2010, poz. 551, z 10 marca 2011 r., III KO 101/10, nie publ. i inne), orzekł jak w postanowieniu.